

Polityka i Procedury Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem

Preambuła

Niniejszy dokument stanowi zbiór zasad, które pozwalają tworzyć w Szkole Podstawowej im. Grzegorza Piramowicza w Kłomnicach bezpieczne i przyjazne dla wszystkich uczniów środowisko.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły jest dbanie o wszechstronny rozwój dziecka z poszanowaniem jego praw. Pracownicy szkoły traktują ucznia z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Każdy pracownik szkoły dba o prawidłowy rozwój dziecka. Pracownicy szkoły działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji.

Chcemy zapewnić naszym uczniom warunki harmonijnego i bezpiecznego rozwoju, w atmosferze akceptacji i szacunku.

Chcemy wyposażać naszych uczniów i wychowanków w wiedzę i umiejętności, które pozwolą im na zdrowe i bezpieczne życie.

Chcemy wyposażać rodziców naszych uczniów w wiedzę i umiejętności służące ochronie dziecka.

Podstawa prawna:

- ☐ Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy - Standardy ochrony małoletnich (od 15 lutego 2024) – Dz.U. z 2023, poz.1606
- ☐ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – Dz.U. z 2016, poz. 862 (ze zm. w 2023, poz. 1304 i 1606)
- ☐ Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023, poz. 535) oraz Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. – Dz.U. z 23 czerwca 2023, poz.1606
- ☐ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” – Dz.U. z 2023, poz.1870
- ☐ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 z późn. zm.).
- ☐ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 1805 z późn. zm.).
- ☐ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.).
- ☐ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 984).
- ☐ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1359).

- ❑ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r., poz. 2230).
- ❑ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2022 poz. 1593).
- ❑ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz. U. z Dz. U. z 2020 r., poz. 1449).

Rozdział I Objasnienie terminów / Słowniczek terminów

§1

1. Pracownik szkoły to osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, wolontariusze, praktykanci oraz stażyści.
2. Osoba małoletnia - każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekun dziecka - osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę obojga rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
5. Krzywdzenie dziecka - popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
- 5a. Zaniedbywanie to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka w sferze zdrowotnej, edukacyjnej i emocjonalnej, odpowiedniego odżywiania, schronienia i bezpieczeństwa, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom, i w następstwie powodujące lub mogące powodować uszczerbek na zdrowiu dziecka lub zaburzenie rozwoju psychicznego, moralnego lub społecznego. Wyróżnia się zaniedbanie fizyczne (ekonomiczne, zdrowotne), emocjonalne, edukacyjne (intelektualne).
- 5b. Przemoc fizyczna - celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała, czego następstwem mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
- 5c. Przemoc emocjonalna - powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać.

5d. Wykorzystywanie seksualne- angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą lub starszą od dziecka. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm).

6. Zachowania agresywne - działanie skierowane przeciwko osobom lub przedmiotom, np:

- sprzeczki z popychaniem, szturchaniem itp.;

- kłótnie połączone z obrażaniem drugiej osoby;

- lekceważący i arogancki stosunek do uczniów oraz pracowników szkoły;

- używanie telefonów komórkowych, aparatów fotograficznych itp. w celu ośmieszania lub poniżania innych osób;

- zastraszanie.

7. Osoba odpowiedzialna za Internet to wyznaczony przez dyrektora Szkoły Podstawowej im. Grzegorza Piramowicza w Kłomnicach pracownik techniczny – sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.

8. Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik – pedagog szkolny/psycholog, sprawujący nadzór nad realizacją w szkole Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

9. Dane osobowe osoby małoletniej to wszelkie informacje umożliwiające jednoznaczną identyfikację tej osoby.

10. Wizerunek osoby małoletniej - stanowią zdjęcia wykonywane w czasie wydarzeń szkolnych i pozwalające na jednoznaczną identyfikację ucznia.

11. Zarządzający - Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Grzegorza Piramowicza w Kłomnicach.

Rozdział II Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.

§1

1. Pracownicy szkoły zostali przeszkoleni z:

- a) zakresu rozpoznawania symptomów dziecka krzywdzonego (Załącznik 1.)

- b) procedur postępowania w przypadku podejrzenia, że osoba małoletnia jest krzywdzona, w tym z procedury Niebieskiej Karty (Załącznik 2.)

2. Pracownicy posiadają i aktualizują wiedzę w zakresie: rozpoznawania czynników ryzyka krzywdzenia dzieci i symptomów krzywdzenia, prawnych aspektów ochrony dzieci przed krzywdzeniem, zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom, w tym podejmowania działań profilaktycznych i interwencyjnych.
3. Wszyscy pracownicy szkoły w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci (Załącznik 3.)
4. Pracownicy szkoły stale monitorują sytuację uczniów poprzez obserwację, dyżury, rozmowy z uczniami i rodzicami, prowadzone w szkole diagnozy dla potrzeb realizowanych oddziaływań profilaktycznych, współpracę ze środowiskiem lokalnym a także z instytucjami działającym na rzecz dziecka i rodziny (m.in. GOPS, policja, sąd i kuratorzy).
5. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji dorosły – dziecko (Załącznik 4).
6. Rekrutacja personelu odbywa się zgodnie z nałożonym obowiązkiem prawnym (Załącznik 5)

Rozdział III Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika szkoły

§1

1. W przypadku uzyskania informacji o nieodpowiednim zachowaniu pracownika szkoły wobec małoletniego:
 - a) Osoba, która otrzymała informację w miarę możliwości przeprowadza rozmowę z pracownikiem, który dopuścił się negatywnego zachowania w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji i zgłasza dyrektorowi szkoły. Jeżeli zachowanie pracownika szkoły w rażący sposób narusza godność lub bezpieczeństwo ucznia, pracownik, który posiada informacje o takim zachowaniu niezwłocznie informuje o nim Dyrektora szkoły.
 - b) Dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikiem zachowującym się negatywnie. Ustalony zostaje plan naprawczy. Zawiera on ustalenia w celu poprawy sytuacji i wyeliminowania niepożądanych zachowań pracownika oraz konsekwencje w przypadku nierealizowania postanowień planu.
 - d) Dyrektor przeprowadza rozmowę z rodzicami małoletniego. Informuje o możliwości skorzystania w różnych form wsparcia: rozmowa z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem.
 - e) Osoba wskazana przez Dyrektora rozmawia z małoletnim w celu udzielenia mu niezbędnego wsparcia.
 - f) Osoba wskazana przez Dyrektora poprzez obserwację, a także rozmowy monitoruje sytuację małoletniego.

§2

1. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego:

a) Osoba, która posiada wiedzę na temat podejrzenia popełnienia przestępstwa informuje o tym Dyrektora szkoły.

b) Dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikiem podejrzanym o popełnienie przestępstwa w celu zdobycia informacji.

c) Osoba wskazana przez Dyrektora przeprowadza rozmowę z małoletnim. W przypadku potwierdzenia się podejrzeń o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, Dyrektor informuje o obowiązku zgłoszenia sprawy na policję lub do prokuratury, a także podjęciu działań wynikających z Karty Nauczyciela lub kodeksu pracy. Małoletniemu zostaje udzielone niezbędne wsparcie (rozmowa z psychologiem pedagogiem bądź też innym pracownikiem, do którego dziecko ma zaufanie, ewentualnie skierowanie go do specjalistycznej placówki wsparcia). Rodzice małoletniego zostają poinformowani o podjętych działaniach, a także o możliwościach skorzystania z różnych form wsparcia na terenie szkoły (plan pomocy).

§3

1. W przypadku gdy pracownik szkoły jest świadkiem przestępstwa popełnionego na szkodę małoletniego zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o tym Dyrektora szkoły.

2. Dyrektor szkoły zgłasza zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do właściwych służb – policja, prokuratura.

3. Pokrzywdzonemu przestępstwem małoletniemu zostaje udzielone niezbędne wsparcie (rozmowa z psychologiem, pedagogiem bądź też innym pracownikiem, do którego dziecko ma zaufanie, ewentualnie skierowanie go do specjalistycznej placówki wsparcia). Rodzice małoletniego zostają poinformowani o podjętych działaniach, a także o możliwościach skorzystania z różnych form wsparcia na terenie szkoły oraz poza nią.

4. W przypadku gdy to małoletni jest świadkiem przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka, niezwłocznie zobowiązany jest do poinformowania o tym wychowawcy/nauczyciela/ dyrekcji. Dalej toczy się postępowanie jak wyżej.

Rozdział IV Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego

§1

1. Każdy pracownik szkoły, który otrzymał informację o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego przez jakąkolwiek osobę dorosłą, niebędącą pracownikiem szkoły jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o podejrzeniu dyrektora szkoły oraz sporządzić notatkę służbową zawierającą opis zaobserwowanych symptomów.

2. W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego (zaniedbywanie fizyczne, psychiczne, konflikty okołorozwodowe zagrażające dobru dziecka, niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, zaniedbanie, rodzic/opiekun nadużywający substancji psychoaktywnych) wychowawca w towarzystwie pedagoga bądź psychologa szkolnego podejmuje rozmowę z rodzicem niekrzywdzącym (z rozmowy sporządza notatkę służbową), której celem jest ustalenie stanu faktycznego oraz rodzaju i form pomocy dla małoletniego.
3. W wyniku podjętych działań ustala się plan pomocy zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje, gdy zaplanowane działania nie przyniosą efektu. O wszystkich krokach jest poinformowany rodzic/opiekun w tym także o konieczności podjęcia kroków /interwencji prawnej.
4. Zostaje określony czas, sposób monitorowania sytuacji małoletniego oraz podejmowanych działań naprawczych.
5. W sytuacji, gdy istnieje zasadne podejrzenie popełnienia przestępstwa dyrektor szkoły jest zobowiązany niezwłocznie zgłosić zawiadomienie na policję lub do prokuratury.

§2

1. W przypadku zgłoszenia przez małoletniego pracownikowi szkoły, że zostały zastosowane wobec niego zachowania przemocowe ze strony dorosłych w środowisku rodzinnym, osoba, która otrzymała informację na ten temat:
 - a) Przeprowadza rozmowę z małoletnim w celu wyjaśnienia sytuacji. Informuje o sprawie dyrektora i pedagoga szkolnego/psychologa.
 - b) Ustala poziom bezpieczeństwa dziecka w rodzinie.
 - c) W towarzystwie dyrektora/ wicedyrektora/ pedagoga/ psychologa rozmawia z rodzicami dziecka i podejmuje działania (wyjaśniające, interwencyjne, pomocowe).
 - d) Osoba wskazana przez dyrektora szkoły monitoruje sytuację – np. codzienna obserwacja przez 3 miesiące, rozmowy z rodzicami raz w tygodniu, rozmowy z uczniem – pedagog/psycholog.
 - e) W przypadku, gdy są podejrzenia, że małoletni nadal nie jest bezpieczny w rodzinie uruchamiana jest procedura Niebieskiej Karty (NK) bądź też zawiadamiany jest właściwy sąd rodzinny.

§3

1. W sytuacji, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego Dyrektor lub wskazany przez niego pracownik szkoły informuje rodziców/opiekunów o obowiązku szkoły zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd).

2. Dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodzinną do Sądu Rejonowego w Częstochowie, Wydział Rodzinny i Nieletnich, Zespołu Interdyscyplinarnego organizowanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej dla Gminy Kłomnice. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

§4

W każdym z powyższych przypadków pracownik sporządza właściwą dokumentację - notatka służbowa, plan pomocy małoletniemu. (Załącznik 6)

Rozdział V Procedury postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony rówieśników

§1

1. W przypadku krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego na terenie szkoły, pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia zobowiązany jest:

- a) zdecydowanie przerwać negatywne zachowania uczestników zajęcia,
- b) rozdzielić strony konfliktu,
- c) jeśli istnieje potrzeba – udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej i/lub zawiadomić odpowiednie służby (pogotowie, policja),
- d) poinformować wychowawcę oraz dyrektora szkoły o zdarzeniu,
- e) W przypadku kiedy:
 - małoletni doświadczający przemocy doznał obrażeń cielesnych, wymagających interwencji medycznej,
 - następuje długotrwały proces przemocy (dręczenie), a wcześniej stosowane strategie naprawcze nie przyniosły oczekiwanych rezultatów,
 - małoletni stosujący przemoc ukończył 13 lat

Dyrektor szkoły powiadamia o zdarzeniu Policję – Wydział ds. Nieletnich i/lub Sąd Rodzinny.

2. Wychowawca klasy we współpracy z pedagogiem/psychologiem szkolnym zobowiązany jest wyjaśnić okoliczności zajścia, powiadomić rodziców/opiekunów poszkodowanego małoletniego oraz ucznia krzywdzącego.

3. Z małoletnim stosującym działania przemocowe przeprowadza rozmowę omawiającą jego zachowanie oraz powiadamia o konsekwencjach, zgodnych ze statutem szkoły.

4. Na terenie szkoły zarówno poszkodowany, jak i małoletni, który stosował zachowania krzywdzące/przemocowe zostają objęci wsparciem psychologiczno – pedagogicznym.

§2

W przypadku gdy małoletni zgłasza pracownikowi szkoły, że jest nękanym przez kolegę/ koleżankę, i powtarzają się wobec niego zachowania agresywne, pracownik szkoły

a) zawiadamia o sprawie wychowawcę klasy,

b) wychowawca klasy przeprowadza rozmowę z obojgiem małoletnich w celu wyjaśnienia sprawy. W razie potrzeby rozmawia również ze świadkami zdarzeń.

c) wychowawca informuje o sprawie rodziców małoletniego krzywdzącego, a rodziców

małoletniego krzywdzonego o podjętych działaniach.

Dalej postępowanie toczy się tak jak w §1.

Rozdział VI Zasady bezpiecznych relacji pracownik szkoły – małoletni

§1

1. Zasady bezpiecznych relacji z małoletnim określają, jakie zachowania są dozwolone i niedozwolone w pracy z małoletnimi, a przestrzeganie ich przez wszystkich pracowników szkoły ma na celu zmniejszyć ryzyko krzywdzenia małoletnich.

2. Wszyscy pracownicy szkoły stwarzają optymalne warunki do rozwoju intelektualnego, emocjonalnego, społecznego, fizycznego małoletnich.

3. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo uczniów podczas ich pobytu w szkole oraz wycieczek szkolnych.

4. Pracownicy szkoły traktują małoletnich z szacunkiem.

a) Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie.

b) Pracownicy odnoszą się z szacunkiem do małoletniego, wydają im polecenia jasno, rzeczowo i konkretnie.

5. Osoby realizujące zajęcia z małoletnimi a nie będące pracownikami szkoły (np. spotkania z ciekawymi ludźmi, warsztaty, pogadanki) pozostają podczas zajęć w obecności pracownika szkoły – nauczyciela, wychowawcy, szkolnego specjalisty.

W przypadku realizacji na terenie szkoły zajęć z uczniami przez innego organizatora – np. projekty, treningi, szkółki sportowe, warsztaty, prelekcje – organizator dostarcza

dyrektorowi szkoły oświadczenie o spełnieniu przez niego obowiązku weryfikacji, tzn. niefigurowaniu ww. osób w rejestrach o niekaralności i rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym.

6. Zasady bezpiecznych relacji z małoletnim dostosowane są do realiów funkcjonowania placówki i dotyczą następujących obszarów:

a) kontakt fizyczny z małoletnim:

- pomoc w czynnościach związanych z wyjściem na spacer dzieci młodszych
- odprowadzenie do świetlicy, szatni, stołówki lub na pływalnię
- zajęcia sportowo - rekreacyjne,
- czynności pielęgnacyjne, higieniczne dzieci młodszych,
- reagowanie na potrzeby emocjonalne szczególnie dziecka młodszego np. poprzez przytulenie się do dorosłego, etc; kontakty tego typu powinny mieć miejsce najlepiej w obecności osób trzecich, przestrzeniach otwartych, pomieszczeniach monitorowanych, co w razie wątpliwości służyć powinno ich obiektywizacji,
- stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym, są dopuszczalne w sytuacjach, gdy zachowanie małoletniego nosi znamiona agresji:
- małoletni zagraża własnemu życiu lub zdrowiu,
- małoletni zagraża zdrowiu lub życiu kogoś z otoczenia,
- małoletni podejmuje próby dewastacji mienia szkolnego lub cudzego, a przy tym małoletni nie reaguje na polecenia słowne pracownika, wówczas pracownik pod którego opieką jest dziecko może ich rozdzielić, przytrzymać w bezpieczny sposób.

Bezpośredni kontakt fizyczny jest również uprawniony w sytuacji, gdy konieczne jest podjęcie działań z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy), zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.)

Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:

- przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, kopanie, szarpanie, spoliczkowanie, etc.),
- seksualizacji relacji.

b) komunikacja werbalna z małoletnim - nie może:

- wzbudzać w małoletnim poczucie zagrożenia (groźby, wyzwiska, krzyk),
- obniżać, niszczyć poczucie wartości (np. wyzwiska, krzyk, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy),

- upokarzać (publiczne wyszydzanie, ośmieszanie),
- naruszać granic (nie zachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym);

c) równe traktowanie, w tym obszarze niedozwolone jest:

- wyłączenie skupianie uwagi na wybranych dzieciach z widocznym ignorowaniem potrzeb innych,
- nieuzasadnione dawanie przywilejów tylko wybranym i pozbawianie ich pozostałych,
- nierówne i niesprawiedliwe przydzielanie zadań – nieadekwatne do możliwości i wieku,
- zwalnianie z wykonywania obowiązków - w nieuzasadnionych sytuacjach,
- godzenie się, brak reakcji na nieformalną hierarchię grupową,
- dominacja w grupie przez negatywne jednostki, ustalanie przez nie i wdrażanie nieformalnych zasad,
- przyzwolenie na wykorzystywanie młodszych i słabszych małoletnich przez silniejszych;

d) kontakty bezpośrednie i on-line z małoletnim poza szkołą powinny być:

- wcześniej omówione w gronie kadry zespołu, mieć zaakceptowany plan, cel,
- ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych, opiekuńczo wychowawczych (np. towarzyszenie w realizowanych poza placówką ważnych dla małoletniego wydarzeniach wymagających wsparcia osoby dorosłej, zorganizowane przez placówkę wyjazdowe formy wakacyjne, etc),
- dokumentowane (zapisy w dokumentacji pracy wychowawczej, możliwość wykonania kopii/wydruku korespondencji mailowej, sms- owej, zapisów na portalach społecznościowych,
- odbywać się w miarę możliwości z wykorzystaniem sprzętu służbowego,
- niedopuszczalne jest utrzymywanie takich kontaktów celem zaspokojenia przez dorosłego własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem, dających poczucie bycia faworyzowanym, wyróżnianym;

e) transport, przemieszczanie się i warunki noclegowe:

- organizacja transportu, noclegu poza placówką powinna być uzasadniona (np. wyjazd na wycieczkę szkolną lub wakacyjny),
- opieka nad małoletnimi w sytuacjach wyjazdowych (np. wyjazd wakacyjny, etc) zapewniona przez więcej niż jedną osobę,
- przy organizacji noclegu i zakwaterowania brane pod uwagę jest pokrewieństwo, relacje i płeć podopiecznych;

f) czynności higieniczno- pielęgnacyjne:

- mają służyć przede wszystkim higienie osobistej i zdrowiu,
- wykonywane w odpowiednich warunkach zapewniających uszanowanie intymności w tego typu czynnościach,
- niedozwolone są zachowania naruszające prywatność i intymność,

- aktywność pracownika powinna być poprzedzona zgodą wychowanka, a jej zasadność powinna być uzależniona od stopnia samodzielności dziecka i wcześniej z nim omówiona,
- ingerencje w sytuacjach wychowawczo wątpliwych powinny być poprzedzone kontaktem słownym, odbywać się w miarę możliwości w obecności osób trzecich i być jednoznacznie uzasadnione (zagrożenie dobra lub bezpieczeństwa małoletniego, grupy);

g) dyscyplinowanie małoletniego - niedopuszczalne są wszelkie formy dyscyplinowania mające na celu upokorzenie, poniżenie oparte na wykorzystywaniu przewagi:

- fizycznej (agresja, stosowanie kar fizycznych, środków przymusu bezpośredniego, krępowanie, izolowanie;
- psychicznej (dominacja poprzez krzyk, groźby, wzbudzanie poczucia winy, naruszanie poczucia własnej wartości, lekceważenie potrzeb psychicznych np. bezpieczeństwa, przynależności, miłości, symulacje wzbudzające strach i obawy).

Rozdział VII Zasady ochrony danych osobowych małoletniego

§1

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie o ochronie danych osobowych.
2. Pracownik szkoły zobowiązuje się do zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Pracownik szkoły ma prawo do przetwarzania danych osobowych małoletniego i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

§2

Pracownik szkoły może wykorzystać informacje o małoletnim w celach szkoleniowych lub edukacyjnych, zachowując przy tym pełną anonimowość małoletniego.

Rozdział VIII Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§1

Szkoła, uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletniego.

§2

1. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowania, fotografowania) na terenie szkoły bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.

2. Wejście przedstawicieli mediów na teren szkoły jest możliwe jedynie za zgodą Dyrektora szkoły.

3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zbiorowa uroczystość, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

§ 3

1. Przed utrwaleniem wizerunku małoletniego należy małoletniego oraz opiekuna poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie internetowej szkoły w celach informujących o zrealizowanych działaniach szkolnych czy klasowych/promocyjnych).

Rozdział IX Zasady dostępu małoletnich do Internetu

§1

1. Szkoła, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

2. Dostęp małoletniego do Internetu na terenie Szkoły Podstawowej im. Grzegorza Piramowicza w Kłomnicach umożliwia specjalnie wygenerowane dla uczniów łącze, które podlega monitoringowi 24h oraz jest specjalnie zabezpieczone i filtrowane. Ponadto wszystkie połączenia z Internetem w szkole przechodzą przez specjalnie zabezpieczone urządzenia Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej.

3. Na terenie szkoły dostęp małoletniego do Internetu możliwy jest:

a) pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych,

b) bez nadzoru nauczyciela - na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się na terenie szkoły- w bibliotece (dostęp częściowo swobodny).

4. Pracownik szkoły zobowiązany jest informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletnich podczas lekcji.

5. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu, przy komputerach, z których możliwy jest dostęp swobodny.

6. Szkoła ma procedury korzystania z Internetu/ z telefonów. Szkoła uczestniczy w programie OSE.

§2

1. Osoba odpowiedzialna za Internet zapewnia na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie szkoły zainstalowane i aktualizowane:

- a) oprogramowanie filtrujące treści internetowe,
- b) oprogramowanie monitorujące korzystanie przez małoletnich z Internetu,
- c) oprogramowanie antywirusowe,
- d) oprogramowanie antyspamowe,
- e) firewall.

2. Wymienione w pkt.1 niniejszego paragrafu oprogramowania są przez wyznaczonego pracownika na bieżąco aktualizowane.

3. Wyznaczony przez Dyrektora pracownik szkoły systematycznie sprawdza, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, pracownik placówki ustala, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.

4. Informację o małoletnim, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik placówki przekazuje pedagogowi/psychologowi/wychowawcy/rodzicowi.

5. Pedagog/ psycholog przeprowadza z dzieckiem, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeśli w trakcie rozmowy okaże się, że doszło do krzywdzenia, podejmowana jest odpowiednia interwencja.

Rozdział X Monitoring stosowania Polityki

§1

1. Osobą odpowiedzialną za *Politykę ochrony dzieci* w Szkole Podstawowej im. Grzegorza Piramowicza w Kłomnicach wyznaczoną przez dyrektora jest pedagog szkolny/psycholog – upoważnienie jest dołączone do teczki osobowej pracownika dołączone do *Polityki*

2. Osoba, o której mowa w punkcie 1, jest odpowiedzialna za monitorowane realizacji *Polityki*, za reagowanie na sygnały naruszenia *Polityki* oraz za proponowanie zmian w *Polityce*.
3. Osoba, o której mowa w pkt.1 niniejszego paragrafu, przeprowadza wśród pracowników placówki, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji *Polityki*, poziom monitorowania zagrożeń, identyfikuje potrzeby informacyjno - szkoleniowe
4. W ankiecie pracownicy placówki mogą proponować zmiany *Polityki* oraz wskazywać naruszenia *Polityki* w placówce.
5. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników placówki ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi szkoły.
6. Dyrektor wprowadza do *Polityki* niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły, uczniom i ich opiekunom/rodzicom zaktualizowane brzmienie *Polityki*.

Rozdział XI Przepisy końcowe

§1

1. *Polityka* wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia po podjęciu Uchwały RP w sprawie opinii na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 15.02.2024 r. oraz Zarządzeniem Dyrektora Szkoły Podstawowej im. G. Piramowicza w Kłomnicach nr 1/02/2024 z dnia 15.02.2024 r.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, w szczególności poprzez umieszczenie *Polityki* na tablicy ogłoszeń w pokoju nauczycielskim oraz poprzez umieszczenie na stronie internetowej szkoły.
3. Rodzice zostają poinformowani o wejściu w życie szkoły dokumentu na zebraniu ogólnoszkolnym, dokument zostanie udostępniony na spotkaniach klasowych. Wszyscy rodzice mają obowiązek zapoznania się z dokumentem i podpisanie oświadczenia o zapoznaniu się z nim:
 - a) dla rodziców uczniów/dzieci nowo przyjętych do szkoły - na początku każdego roku szkolnego,
 - b) dla małoletnich aktualnie uczęszczających do szkoły przy najbliższym zebraniu z rodzicami
4. Rodzice mają prawo do zgłoszenia ewentualnych poprawek.
5. Małoletni zostają zapoznani z *Polityką* na zajęciach z wychowawcami,
6. *Polityka* Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem pozostaje do wglądu na stronie internetowej szkoły, w bibliotece szkolnej, a także w sekretariacie/ u dyrektora szkoły.

Symptomy dziecka krzywdzonego z uwzględnieniem krzywdzenia małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi lub z niepełnosprawnością.

Obrażenia fizyczne charakterystyczne dla doznawania przemocy:

- często powtarzające się, nieleczone obrażenia,
- nietypowa dla przypadkowych obrażeń lokalizacja (czaszka, uszy, oczy, usta, szyja, ramiona, klatka piersiowa, plecy, pośladki, genitalia, uda),
- siniaki, ślady po uszczypnięciach, naderwanie lub zniekształcenie małżowiny usznej, urazy geometryczne o wyraźnym zarysie, zaznaczonych kształtach przedmiotów użytych do bicia, ślady wbijania paznokci,
- ślady duszenia,
- niewyjaśnione owrzodzenia, krwawienia i rany w okolicach genitaliów i odbytu,
- oparzenia, przypalenia,
- ślady ugryzień z zarysem zębów dorosłego człowieka,
- łysienie, które może być wynikiem szarpania za włosy,
- liczne i częste złamania, które mogą powodować zniekształcenia kończyn.

Symptomy fizyczne świadczące o zaniedbaniu dziecka:

- bardzo niska higiena osobista - dziecko jest stale brudne, cuchnące, ma brudne paznokcie i ubrania,
- wychudzenie - waga zbyt niska w stosunku do wzrostu i wieku,
- dziecko jest zawsze głodne,
- ciągłe zmęczenie, apatia,
- nieleczone choroby, urazy,
- oznaki odmrożeń,
- ropne zapalenie skóry,
- ślady ukąszeń (pchły, pluskwy),
- świerzb,
- dziecko szybko przybiera na wadze, poprawia się jego ogólna kondycja podczas krótkich pobyków poza domem rodzinnym, a jego wygląd marnieje po powrocie.

Behawioralne symptomy krzywdzenia dziecka:

- poszukiwanie przez dziecko stałej uwagi nauczyciela,
- chęć bliskości fizycznej, nadmierne i częste przytulanie się, ocieranie, głaskanie,
- tzw. „zimne wyczekiwanie”, które polega na ciągłej obserwacji dorosłych i modyfikacji swoich zachowań tak, aby uniknąć ewentualnej przemocy,
- tzw. „niemądry” uśmiech stosowany przez dzieci, by wydać się bardziej przyjaznymi lub skompensować ciągłe wyzywanie i poniżanie, u dzieci poniżanych zachowanie może przybrać formę ciągłej agresji i złości,
- wyraźny brak radości życiowej,
- postawa nadmiernie narzekająca,
- postawa pasywna, wycofująca się,
- zbyt pospieszne przeproszanie,
- zachowanie agresywne,
- częste napady złości i złego humoru,
- lęk przed rozbieraniem się,
- lęk przed powrotem do domu,
- wyrażanie lęku przed rodzicami,
- nieadekwatny do pogody strój (zakrywanie obrażeń),
- lęk, kulenie się przed dotknięciem lub chęcią pogłaskania,
- wtórne moczenie się.

Symptomy behawioralne wykorzystywania seksualnego dziecka:

- pseudodojrzałe zachowania o seksualnym charakterze, zachowania seksualne nietypowe dla wieku (duża częstotliwość zachowań, ich kompulsywność, używanie przemocy, sapanie lub dokładne odwzorowywanie),
- zachowania o zabarwieniu seksualnym kierowane w stronę seksualnie dorosłych lub rówieśników (dotykanie genitaliów i zachęcanie do masturbacji, u starszych dzieci promiskuityzm),
- używanie nowych, niespotykanych dotąd nazw organów i czynności płciowych, obsceniczne wyrazy i zwroty,
- ciągła, przymusowa, niepohamowana masturbacja,
- agresywne zachowania seksualne wobec rówieśników, symulowanie sytuacji seksualnych,
- pisanie, mówienie, rysowanie w kontekście seksualnym,
- postawa „zimnego wyczekiwania”, nadmiernie ostrożna,
- postawa obojętności, odosobnienie, izolacja, brak przyjaciół,
- uciekanie od rzeczywistości,
- doświadczenie tzw. chwil utraty pamięci,
- przerywanie aktywności, które dotychczas sprawiały przyjemność,
- brak zaufania,
- uskarżanie się na bóle w podbrzuszu, genitaliów bez przyczyn medycznych,
- zaburzenia jedzenia,
- zaburzenia snu,
- nagłe pojawienie się trudności szkolnych, wagarowanie,
- niska samoocena, poczucie winy,
- ciągłe ucieczki z domu,
- kradzieże, kłamstwa,
- samookaleczenie i próby samobójcze,
- głębokie stany depresyjne,
- zachowania regresywne,

- ciąża z upartym ukrywaniem ojcostwa,
- drapanie intymnych okolic - infekcje, choroby weneryczne,
- lęk i niechęć jawna lub sugerowana do przebywania z określonymi dorosłymi,
- obawa przed badaniami medycznymi,
- posiadanie pieniędzy z niewiadomego źródła.

Procedura Niebieskiej Karty

- Jeśli istnieje uzasadnione podejrzenie, że stosowana jest przemoc wobec dziecka, zadaniem dyrektora/pedagoga/psychologa jest założenie Niebieskiej Karty.
- Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza Niebieska Karta - A w obecności dziecka oraz rodzica lub opiekuna prawnego.
- W sytuacji gdy rodzic jest sprawcą przemocy, wówczas kartę wypełnia się w obecności najbliższej pełnoletniej osoby dziecka.
- Po wypełnieniu formularza Niebieska Karta - A osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest ofiarą przemocy w rodzinie, przekazuje się formularz Niebieska Karta - B.
- Jeśli przemoc w rodzinie dotyczy niepełnoletniego ucznia, formularz Niebieska Karta-B przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu.
- wypełniony formularz Niebieska Karta - A szkoła przekazuje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w terminie nie później niż 7 dni od wszczęcia procedury.

Czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka

Czynniki związane z dzieckiem:

- przedwczesny poród,
- poród bez pomocy medycznej,
- niska waga urodzeniowa,
- poród z ciąży bliźniaczej lub mnogiej,
- krótkie przerwy pomiędzy kolejnymi porodami,
- długotrwały płacz, nadmierne pobudzenie dziecka,
- wiek dziecka,
- przewlekłe choroby, choroby psychiczne, niepełnosprawność.

Czynniki związane ze środowiskiem społecznym:

- izolacja społeczna,
- ubóstwo,
- przemoc i patologia w najbliższym otoczeniu rodziny.

Czynniki rodzinne:

- nieobecność rodziców,
- samotne rodzicielstwo,
- autorytarny styl rodzicielstwa,
- doświadczanie przez rodzica przemocy w dzieciństwie,
- uzależnienia,
- obecność niespokrewnionych osób dorosłych w rodzinie,
- kondycja psychiczna rodziców, wysoki poziom stresu, trudności emocjonalne konflikty, kryzysy.
- rodzina zastępcza, rodzina adopcyjna.

Zasady bezpiecznych relacji dorosły – małoletni

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Pracownik traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie. Realizując te cele, pracownik działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad potwierdza się, podpisując oświadczenie.

Relacje pracowników z małoletnimi

Jesteś zobowiązany(-a) do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji twojego zachowania.

Komunikacja z małoletnimi

- W komunikacji z małoletnimi zachowuj cierpliwość i szacunek.
- Słuchaj uważnie małoletnich i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- Nie wolno ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego. Nie wolno ci krzyczeć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego lub innych małoletnich.
- Nie wolno ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich. Obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- Podejmując decyzje dotyczące małoletniego, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
- Szanuj prawo małoletniego do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić małoletniego, wyjaśnij mu to najszybciej, jak to możliwe.
- Jeśli pojawi się konieczność, porozmawiania z małoletnim na osobności, zostaw uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbaj, aby być w zasięgu wzroku innych. Możesz też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy.
- Nie wolno ci zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby). Zapewnij małoletnich, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć tobie

lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjęta instytucja) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

Działania z małoletnimi

- Doceniaj i szanuj wkład małoletnich w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- Unikaj faworyzowania małoletnich.
- Nie wolno ci nawiązywać z małoletnimi jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę.
- Nie wolno ci utrzymywać wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczyło także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków małoletnich, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych małoletnich.
- Nie wolno ci proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnim.
- Nie wolno ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletniego ani rodziców/opiekunów małoletniego. Nie wolno ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub rodziców/opiekunów małoletniego. Nie wolno ci zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
- Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletnim przez pracownika lub pracownikiem przez małoletniego, muszą być raportowane dyrekcji. Jeśli jesteś ich świadkiem, reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

Kontakt fizyczny z małoletnimi

- Każde przemocowe działanie wobec małoletniego jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu - jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek małoletniego, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego małoletniego może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję małoletniego, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletnie lub osoby trzecie.

- Nie wolno ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego.
- Nigdy nie dotykaj małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
- Nie angażuj się w takie aktywności, jak: łaskotanie, udawane walki z małoletnimi czy brutalne zabawy fizyczne.
- Zachowaj szczególną ostrożność wobec małoletnich, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że małoletni będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.
- Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postępuj zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
- W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego unikaj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim. Dotyczy to zwłaszcza pomagania małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety. Zadbaj o to, aby w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała ci inna osoba z instytucji. Jeśli pielęgnacja i opieka higieniczna nad małoletnimi należą do twoich obowiązków, zostaniesz przeszkolony w tym kierunku.
- Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z małoletnim w jednym łóżku lub w jednym pokoju.

Kontakty poza godzinami pracy:

- Co do zasady kontakt z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
- Nie wolno ci zapraszać małoletnie do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
- Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
- Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnimi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrektora, a rodzice/opiekunowie prawni małoletnich muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

- Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

Bezpieczeństwo online

- Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania twojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także twoich własnych działań w internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których możesz spotkać małoletnich, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli twój profil jest publicznie dostępny, małoletni i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w twoją cyfrową aktywność.
- Nie wolno ci nawiązywać kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
- W trakcie lekcji osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona na terenie instytucji.

Procedura rekrutacji pracowników

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji w szkole.
2. Poznaj dane kandydata/kandydatki, które pozwolą jak najlepiej zweryfikować jego/jej kwalifikacje, w tym stosunek do wartości podzielanych przez placówkę, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.

Placówka musi zadbać, aby osoby przez nią zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy-zlecenia oraz wolontariusze/stażysci) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne. Wszelkie zajęcia prowadzone przez osoby z zewnątrz mogą być prowadzone z dziećmi i uczniami w obecności nauczyciela.

Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i podzielania wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, placówka może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:

- wykształcenia,
 - kwalifikacji zawodowych,
 - przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.
3. W każdym przypadku placówka musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Placówka powinna zatem znać:
 - imię (imiona) i nazwisko,
 - datę urodzenia,
 - dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
 4. Dyrektor może prosić kandydata/kandydatkę o referencje z poprzednich miejsc zatrudnienia. Placówka może prosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie takich danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie na tej podstawie. Placówka nie może samodzielnie prowadzić tzw. screeningu osób ubiegających się o pracę, gdyż ograniczają ją w tym zakresie przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych oraz Kodeksu pracy.
 5. Pobierz dane osobowe kandydata/kandydatki, w tym dane potrzebne do sprawdzenia jego/jej danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi placówka jest zobowiązana sprawdzić osobę zatrudnianą w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym - rejestr z dostępem ograniczonym. Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl. By móc uzyskać informacje z rejestru z dostępem ograniczonym, konieczne jest uprzednie założenie profilu

placówki. Aby sprawdzić osobę w rejestrze, placówka potrzebuje następujących danych kandydata/kandydatki:

- 1) imię i nazwisko,
- 2) data urodzenia,
- 3) PESEL,
- 4) nazwisko rodowe,
- 5) imię ojca,
- 6) imię matki.

6. Dyrektor pobiera zaświadczenie kandydata/kandydatki z Krajowego Rejestru Karnego, jeżeli zezwalają na to przepisy prawa. Gdy pozwalają na to przepisy prawa, placówka jest zobowiązana do domagania się od osoby zatrudnianej zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego. Zaświadczenia z KRK można domagać się wyłącznie, w przypadkach gdy przepisy prawa wprost wskazują, że pracowników w zawodach lub na danych stanowiskach obowiązuje wymóg niekaralności. Wymóg niekaralności obowiązuje m.in. pracowników samorządowych oraz nauczycieli, w tym nauczycieli zatrudnionych w placówkach publicznych oraz niepublicznych. Prosi kandydata/ kandydatkę o złożenie oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych.

Plan Pomocy Małoletniemu

Gdy sygnały tylko pośrednio wskazują na krzywdzenie małoletniego, musimy je potwierdzić, aby mieć przesłanki do podjęcia interwencji.

Można tu mówić o kilku etapach postępowania:

1. Rozpoznanie sygnałów, które mogą wskazywać na krzywdzenie dziecka.
2. Sprawdzanie sygnałów poprzez zbieranie dodatkowych informacji.
3. Analiza zebranych informacji - diagnoza problemu krzywdzenia małoletniego.
4. Zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji w przypadku potwierdzenia krzywdzenia dziecka.

1. Rozpoznanie sygnałów

Na pierwszym etapie potrzebna jest przede wszystkim wiedza o problemie krzywdzenia małoletniego, która pomaga nam w zauważeniu i prawidłowym rozpoznaniu sygnałów.

Potrzebna jest też oczywiście odpowiednia postawa - odpowiedzialności za powierzone nam osoby małoletnie i gotowości do reagowania w sytuacji zagrożenia ich dobra.

2. Sprawdzanie sygnałów poprzez zbieranie dodatkowych informacji

W przypadku dostrzeżenia sygnałów przez szkołę lub przedszkole należy je zweryfikować, zbierając informacje pochodzące od innych pracowników placówki oraz zawarte w dokumentacji.

- Pedagog szkolny - ma szczególną rolę:
 - może zbierać informacje i koordynować działania zmierzające do pomocy osobie małoletniej w szkole,
 - może współpracować z innymi instytucjami i osobami, np. kuratorem sądowym, pracownikiem socjalnym, dzielnicowym.
- Nauczyciel wychowania fizycznego, pielęgniarka szkolna, higienistka - mogą zauważyć ślady pobicia osoby małoletniej, niechęć osoby małoletniej do rozbierania się, oznaki bólu przy poruszaniu się itp.
- Wychowawcy i nauczyciele - mogą zauważyć zaburzone zachowanie osoby małoletniej, które może być skutkiem krzywdzenia, niekiedy są też świadkami krzywdzących zachowań rodziców wobec osoby małoletniej na terenie placówki.
- Dokumentacja szkolna - istotne są informacje o nieobecnościach osoby małoletniej, jego ocenach, adnotacje o zachowaniu osoby małoletniej.
- Kolejnym krokiem może być nawiązanie kontaktu z pracownikami innych służb i instytucji zajmujących się daną osobą małoletnią i jej rodziną. Może się okazać, że oni także dostrzegali sygnały krzywdzenia, mogą też podjąć działania w kierunku sprawdzenia informacji, które posiadamy.

- Jeżeli osoba małoletnia korzysta z pomocy w placówce wsparcia dziennego (świetlica, ognisko wychowawcze itp.), warto nawiązać kontakt z pracującymi tam osobami. One także mogą pomóc w ustaleniu, czy osoba małoletnia jest krzywdzona.

3. Potwierdzenie sygnałów z innych źródeł

W zweryfikowaniu naszych podejrzeń, że osoba małoletnia jest krzywdzona, mogą nam pomóc informacje pochodzące od różnych osób z jego otoczenia:

- innych małoletnich z tej samej rodziny,
- rodziców osoby małoletniej,
- innych osób z rodziny,
- osób z dalszego otoczenia (np. sąsiadów, znajomych).

Jeśli do szkoły lub przedszkola uczęszczają inne osoby małoletnie z danej rodziny, to warto porozmawiać z ich nauczycielami. Jest bardzo prawdopodobne, że one również są krzywdzone i w jakiś sposób to sygnalizują.

Przy ocenie prawdziwości sygnałów przyjmujemy zasadę, że jeżeli są one potwierdzone z kilku źródeł, wzrasta prawdopodobieństwo krzywdzenia.

4. Analiza zebranych informacji - diagnoza problemu krzywdzenia osoby małoletniej

Po zebraniu wszystkich dostępnych informacji konieczna jest ich analiza, tak aby uzyskać obraz sytuacji osoby małoletniej, ocenić zagrożenia i możliwości wsparcia dla osoby małoletniej. Trzeba znaleźć odpowiedzi na poniższe pytania:

- Czy sygnały wskazujące na krzywdzenie osoby małoletniej zostały potwierdzone przez informacje z innych źródeł? Kto jeszcze może mieć informacje o sytuacji osoby małoletniej?
- Kto krzywdzi osobę małoletnią?
- W jaki sposób?
- Czy doszło do naruszenia prawa?
- W jakim stopniu zagrożone jest bezpieczeństwo (zdrowie, życie, rozwój) osoby małoletniej?
- Kto może być sojusznikiem osoby małoletniej w rodzinie?

5. Zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji w przypadku potwierdzenia krzywdzenia osoby małoletniej

W rodzinie, która krzywdzi osobę małoletnią, działają silne mechanizmy zaprzeczania, co sprawia, że nie widzi ona problemu i odrzuca pomoc. Celem interwencji jest przełamanie mechanizmów obronnych, pokazanie rodzinie prawdy o jej sytuacji i stworzenie warunków do korzystania ze specjalistycznej pomocy.

Podjmując interwencję, należy brać pod uwagę dynamikę systemu rodzinnego, a także rodzaj problemów, które uszkadzają jej funkcjonowanie. Każde działanie adresowane do jednej z osób w rodzinie może wpłynąć na zmianę w całym systemie, a tym samym na sytuację i bezpieczeństwo osoby małoletniej.

Najskuteczniejsze może być oddziaływanie na cały system (spotkania z wszystkimi członkami rodziny), jednak w przypadku rodzin dotkniętych alkoholizmem, kazirodztwem lub przemocą najczęściej nie jest to możliwe, szczególnie w pierwszej fazie pracy z rodziną. Dlatego konieczne jest oddziaływanie na każdą z osób osobno.

Z punktu widzenia ochrony i bezpieczeństwa osoby małoletniej niezwykle ważne jest znalezienie w rodzinie sojusznika, który będzie ochraniać osobę małoletnią „od wewnątrz” w czasie prowadzenia działań interwencyjnych. Użyteczne jest tu dokonanie rozróżnienia pomiędzy rodzicem, który krzywdzi osobę małoletnią w sposób aktywny, stosując wobec niego przemoc, a tzw. rodzicem „niekrzywdzącym”, który jest biernym świadkiem przemocy wobec osoby małoletniej, a czasami sam także jest ofiarą. Optymalny model interwencji polega na pozyskaniu do współpracy rodzica „nie- krzywdzącego” jako sojusznika osoby małoletniej, podjęcie razem z nim działań skierowanych na powstrzymanie sprawy przemocy i jednocześnie objęcie samego małoletniego konieczną pomocą z zewnątrz. Model ten dotyczy sytuacji, w której krzywdzenie przybiera charakter przemocy.

W sytuacji, w której oboje rodzice krzywdzą aktywnie swoje dziecko, z reguły trzeba od razu (równolegle z rozmowami interwencyjnymi z rodzicami) podejmować działania prawne - zawiadamiać sąd rodzinny, a często również policję.

Planując interwencję, stawiamy sobie pytanie, jakie działania należy podjąć, żeby:

- zapewnić osobie małoletniej bezpieczeństwa,
- wzbudzić motywację rodziny do rozwiązywania jej problemów i dokonania zmiany.

6. Działania prawne

Działania interwencyjne mają na celu przygotowanie gruntu do udzielenia rodzinie różnych form pomocy: prawnej, psychologicznej, socjalnej, medycznej.

Kto powinien realizować te działania?

- Interwencję powinna zainicjować osoba (instytucja), która rozpoznała sygnały krzywdzenia dziecka.
- W poważniejszych przypadkach krzywdzenia osoby małoletniej konieczna jest współpraca interdyscyplinarna, w którą powinni być zaangażowani pracownicy różnych instytucji zajmujący się daną rodziną. W takiej sytuacji istotne jest, aby opracować wspólny plan działania oraz zdecydować, kto będzie koordynował i monitorował przebieg interwencji.
- Sama interwencja, szczególnie jeżeli ogranicza się ona do działań prawnych, nie wystarczy, aby rozwiązać problemy rodziny. Konieczna jest pomoc, często długofalowa, i monitorowanie zmieniającej się sytuacji w rodzinie.

7. Zadania szkoły w pomocy krzywdzonej osobie małoletniej

- Zauważenie sygnałów krzywdzenia i zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi służbami działającymi w lokalnym systemie pomocy.
- Podjęcie współpracy z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia dziecka i rozwiązywania jego problemów.
- W uzasadnionych przypadkach podjęcie działań prawnych (zawiadomienie sądu rodzinnego, policji lub prokuratury).
- Objęcie osoby małoletniej na terenie szkoły konieczną pomocą w realizowaniu przez nie zadań szkolnych i budowaniu pozytywnych relacji z dorosłymi i rówieśnikami. Pomoc specjalistyczna (socjoterapia, psychoterapia) może być osobie małoletniej potrzebna, jednak nie zmienia ona w sposób automatyczny jego sytuacji w środowisku szkolnym. Taka osoba małoletnia z powodu swoich trudnych doświadczeń może pełnić destrukcyjne funkcje w relacjach z innymi osobami, np. prowokować do walki lub odrzucenia. Często zdarza się, że zarówno klasa, jak i nauczyciele ulegają tym prowokacjom, wchodząc w destrukcyjną grę. W ten sposób przyczyniają się do pogłębienia jego trudności, a niekiedy także krzywdzenia go na terenie szkoły. Dlatego konieczne jest podjęcie pracy nad zmianą tych relacji. Szkoła może korygować zaburzenia zachowania dzieci w ramach codziennej pracy wychowawców i nauczycieli.

Zadania pracowników szkoły

Dyrektor szkoły:

1. Jako organ reprezentujący szkołę ma prawo wystąpić do sądu rodzinnego, prokuratury, ośrodka pomocy społecznej z zawiadomieniem o zagrożeniu osoby małoletniej krzywdzeniem. Ma również prawo złożyć zażalenie na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie podejrzenia przemocy wobec dziecka ze strony rodziców.
2. Ma obowiązek sprawować opiekę nad osobami małoletnimi oraz stwarzać warunki do harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne i profilaktyczne.
3. Kontroluje wypełnianie przez osoby małoletnie zamieszkujące w danym rejonie obowiązku szkolnego.
4. Rozpoznaje występowanie zaniedbań wobec osób małoletnich oraz zapobiega im przez kontrolowanie wykonywania obowiązków rodzicielskich, w tym zgłoszenia dziecka do szkoły oraz zapewnienia mu regularnego uczęszczania na zajęcia.
5. Wykonuje zadania, które związane są z zapewnieniem bezpieczeństwa osobom małoletnim i nauczycielom podczas zajęć, co kształtują szkolne zasady i normy postępowania.
6. Zapewnia nauczycielom właściwą pomoc w realizacji powierzonych zadań, a także w doskonaleniu zawodowym. Ma także wpływ na klimat organizacyjny szkoły.
7. Organizuje pomoc materialną dla osób małoletnich będących w trudnej sytuacji, na przykład poprzez umożliwienie im bezpłatnego korzystania z posiłków w stołówce szkolnej, bądź wnioskuje o pomoc materialną o charakterze socjalnym.

8. Organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz wpływa na sposób, w jaki jest ona udzielana.
9. Odpowiada za właściwe prowadzenie i przechowywanie dokumentacji przebiegu nauczania działalności wychowawczej i opiekuńczej. Ma także wgląd do dokumentacji osoby małoletniej, w tym rejestru osób małoletnich zagrożonych przemocą.
10. Dyrektor, jako funkcjonariusz publiczny, w przypadku niedopełnienia obowiązków z zakresu udzielenia pomocy osobie małoletniej krzywdzonej ponosi odpowiedzialność karną.

Pedagog szkolny - w sytuacji podejrzenia przemocy wobec osoby małoletniej:

1. Zobowiązany jest do udzielenia bezpośredniej pomocy w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia osobie małoletniej. W zakres tego wchodzi również udzielenie pierwszej pomocy przed medycznej w przypadku, gdy na terenie szkoły nie przebywa pielęgniarka.
2. W przypadku gdy nie ma zgody rodziców na poddanie dziecka badaniu lekarskiemu lub jeżeli taka zgoda nie jest możliwa do uzyskania natychmiast, pedagog szkolny ma prawo wysłać faksem wniosek do sądu rejonowego o zgodę na poddanie dziecka takiemu badaniu.
3. W ramach działań diagnostycznych pedagog szkolny zbiera informacje o osobie małoletniej, mając na uwadze w szczególności czynniki ryzyka oraz dane świadczące o przemocy lub ją wykluczające (np. uzależnienie od alkoholu w rodzinie). Dane te mogą zostać pozyskane od innych pracowników szkoły, dziecka, rodziców dziecka.
4. We współpracy z wychowawcą oraz innymi osobami pomagającymi osobie małoletniej przeprowadza ocenę zagrożenia osoby małoletniej przemocą oraz na tej podstawie opracowuje plan pomocy, a także wskazuje konkretne działania oraz osoby odpowiedzialne za ich realizację.
5. Stale monitoruje sytuację osoby małoletniej, jego zachowanie, wygląd.
6. Do obowiązków pedagoga szkolnego należy również zabezpieczenie ewentualnych dowodów, przy czym nie ma on obowiązku dokonywania oceny ich wiarygodności.
7. Stale współpracuje z wychowawcą, nauczycielami, psychologiem w celu prowadzenia obserwacji osoby małoletniej.
8. Organizuje pomoc materialną osobom małoletnim, którzy są zagrożeni zaniedbaniem, a także znajdują się w trudnej sytuacji życiowej.
9. Podejmuje współpracę z dyrektorem szkoły w kwestii podejmowania interwencji związanych z podejrzeniem przemocy w rodzinie. Przygotowuje pisma zwołujące oraz zawiadamiające zespoły interdyscyplinarne, wydziały rodzinne i nieletnich sądu rejonowego, prokuraturę, policję, ośrodek pomocy społecznej, komisję rozwiązywania problemów alkoholowych o potrzebie udzielenia pomocy osobie małoletniej.
10. Na terenie szkoły koordynuje pracę z osobą małoletnią, monitoruje jego sytuację, dbając o poufność i niewłączanie w sprawę osób niezwiązanych z pracą nad konkretnym przypadkiem.
11. Organizuje współpracę ze specjalistami z poradni specjalistycznych, do których kierowane jest osoba małoletnia lub jego rodzice.

12. Zwołuje zespół interdyscyplinarny, a także informuje rodziców o działaniach, jakie zostały podjęte na rzecz ich dziecka.

13. Prowadzi dokumentację udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także konsultacji spraw prowadzonych ze specjalistami.

Psycholog:

1. W sytuacji podejrzenia występowania przemocy wobec osoby małoletniej ma obowiązek udzielić mu bezpośredniej pomocy, jeśli zagrożone jest życie lub zdrowie dziecka. Ma także obowiązek udzielić osobie małoletniej pierwszej pomocy przedmedycznej, jeśli stan jego zdrowia tego wymaga, a pielęgniarka szkolna jest nieobecna na miejscu.

2. Ma prawo również wystać faksem wniosek do sądu rejonowego wydziału rodzinnego i nieletnich z prośbą o wydanie zgody na poddanie osoby małoletniej badaniu lekarskiemu bez wiedzy i zgody rodziców.

3. Swoje podejrzenia konsultuje z pedagogiem szkolnym oraz wychowawcą osoby małoletniej. Sporządza notatkę służbową, w której opisuje swoje podejrzenia dotyczące zagrożenia dziecka przemocą w rodzinie.

4. Kolejnym krokiem psychologa jest przeprowadzenie rozmowy z osobą małoletnią w celu zdiagnozowania go wstępnie pod kątem czynników ryzyka przemocy, a także mocnych stron i potrzeb oraz zagrożenia przemocą.

5. Psycholog ma obowiązek udzielić wsparcia i koniecznej pomocy uczniowi poprzez uczestniczenie w przygotowaniu planu pomocy osobie małoletniej oraz organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka i jego rodziców na terenie szkoły lub w poradniach specjalistycznych.

6. Udziela wsparcia wychowawcy klasy oraz innym osobom pracującym na rzecz osoby małoletniej.

7. Stale monitoruje sytuację osoby małoletniej oraz współpracuje ze specjalistami z poradni specjalistycznych, do których kierowane jest dziecko.

Wychowawca - w sytuacji gdy podejrzewa, że osoba małoletnia jest krzywdzona:

1. W sytuacji gdy zagrożone jest życie lub zdrowie osoby małoletniej, wychowawca ma obowiązek udzielić mu bezpośredniej pomocy, w tym pomocy przedmedycznej, zwłaszcza jeśli na terenie szkoły nie jest obecna pielęgniarka.

2. Jeśli istnieje taka konieczność, wychowawca ma prawo wystać faksem wniosek do sądu rejonowego wydziału rodzinnego i nieletnich z prośbą o wydanie zgody na poddanie dziecka badaniu lekarskiemu bez wiedzy i zgody rodziców.

3. Ściśle współpracuje z pedagogiem szkolnym w celu przekazania mu informacji o dziecku.

4. Sporządza notatki i przechowuje je w indywidualnej teczce osoby małoletniej.

5. We współpracy z pedagogiem szkolnym ustala plan pomocy osoby małoletniej oraz systematycznie monitoruje jego sytuację.

6. Zobowiązany jest do udzielenia osobie małoletniej wsparcia na wszystkich etapach pomocy.

Pielęgniarka szkolna - w sytuacji gdy podejrzewa, że osoba małoletnia jest krzywdzona:

1. W sytuacji gdy zagrożone jest życie lub zdrowie osoby małoletniej, pielęgniarka szkolna ma obowiązek udzielić mu pierwszej pomocy przedmedycznej, a także zorganizować fachową pomoc.

2. Jeśli pielęgniarka zauważy na ciele osoby małoletniej ślady wskazujące na możliwość występowania przemocy fizycznej, ma obowiązek opisać to w karcie zdrowia dziecka. Dokumentacja taka, ze szczegółowym wskazaniem miejsc występowania śladów, ich wielkości i innych szczegółów, może zostać przekazana do sądu lub prokuratury.

3. Pielęgniarka szkolna ma obowiązek skontaktować się z pedagogiem szkolnym oraz wychowawcą dziecka w celu zgłoszenia informacji dotyczących swoich podejrzeń czy obserwacji.

4. Pielęgniarka ma również prawo skontaktować się z rodzicami dziecka w przypadku, gdy stwierdzi u dziecka zaniedbania zdrowotne i higieniczne.

Nauczyciel przedmiotu, nauczyciel świetlicy, logopeda, reedukator, doradca zawodowy, pracownik biblioteki, osoby prowadzące zajęcia dodatkowe, instruktorzy - w sytuacji, gdy podejrzewają, że osoba małoletnia jest krzywdzona:

1. Mają obowiązek skontaktować się z wychowawcą osoby małoletniej i pedagogiem szkolnym oraz przekazać informację o swoich podejrzaniach i obserwacjach.

2. Osoby te biorą udział w monitorowaniu sytuacji osoby małoletniej oraz - jeśli istnieje taka potrzeba - w opracowaniu wspólnie z pedagogiem szkolnym i wychowawcą planu udzielenia pomocy dziecku.

Każdy pracownik w sytuacji podejrzenia krzywdzenia osoby małoletniej ma obowiązek skontaktować się z jego wychowawcą i pedagogiem szkolnym oraz przekazać informację o swoich podejrzaniach i obserwacjach.

ZASADY UDOSTĘPNIANIA PRACOWNIKOWI,
MAŁOLETNIM I ICH OPIEKUNOM POLITYKI
DO JEJ ZAZNAJOMIENIA I STOSOWANIA

1. Wszelkie dokumenty/procedury związane z wprowadzeniem Standardów Ochrony Małoletnich są udostępniane pracownikom, małoletnim i ich opiekunom na żądanie.
2. Dokumenty te można również znaleźć na stronie internetowej szkoły.
3. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się z ww. dokumentacją po zawarciu umowy o pracę.
4. Rodzice/opiekunowie małoletnich zapoznawani są z ww. dokumentami każdorazowo na początku roku szkolnego.
5. Zapoznanie się z ww. dokumentami każda osoba potwierdza swoim podpisem.

Oświadczenie

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Szkole Podstawowej im. Grzegorza Piramowicza w Kłomnicach od dnia 15.02.2024r. i przyjmuję ją do realizacji.

[illegible]

Oświadczenie

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Szkole Podstawowej im. Grzegorza Piramowicza w Kłomnicach od dnia 15.02.2024r. i przyjmuję ją do realizacji.

L.p.	Nazwisko i imię ucznia	Czytelny podpis ucznia

Oświadczenie

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Szkole Podstawowej im. Grzegorza Piramowicza w Kłomnicach od dnia 15.02.2024r. i przyjmuję ją do realizacji.

[illegible]